

**Concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție
Sesiunea aprilie – septembrie 2023**

Comisia de evaluare pentru Secția contencios administrativ și fiscal

RAPORT DE EVALUARE

Întocmit în temeiul dispozițiilor art. 14 alin. (8) din Regulamentul privind concursul de promovare în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1057/06.04.2023, în urma evaluării hotărârilor judecătorești redactate de către candidat:

CANDIDAT: COD 1020

I. Documentele supuse evaluării:

- 30 de hotărâri judecătorești redactate de către candidat, transmise în condițiile art. 12 alin. (8) din Regulamentul de concurs;
- 10 hotărâri judecătorești redactate de către candidat, comunicate de acesta în procedura de înscriere la concurs, conform art. 5 alin. (7) din Regulamentul de concurs;

II. Explicații solicitate candidatului de către comisia de evaluare:

Explicații solicitate candidatului: *NU este cazul*

Răspunsul candidatului cu privire la explicațiile solicitate: *NU este cazul*

Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate susținerile candidatului: *NU este cazul*

III. Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice:

- a) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice, care se referă la criteriile de evaluare:** *NU este cazul*
- b) **Sesizări sau observații primite din partea opiniei publice al căror conținut excede prevederilor art. 12 alin. (11) din Regulamentul de concurs:**

Printr-o petiție înregistrată la 26 iulie 2023, întemeiată de autorul său pe dispozițiile art. 10 alin. (7) din Regulament, a fost transmisă o hotărâre judecătorească pronunțată de candidat, solicitându-se să se ia în considerare faptul că aceasta a fost pronunțată fără cercetarea probelor din dosar.

c) **Argumentele pentru care au fost reținute sau înlăturate sesizările sau observațiile opiniei publice:**

Potrivit anunțului publicat pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii (<https://www.csm1909.ro/ViewFile.ashx?guid=05dc346f-22ae-43c2-90bb-84f0287bc649-InfoCSM>), termenul limită pentru transmiterea hotărârilor judecătorești redactate de candidați potrivit art. 10 alin. (7) din Regulament era 26 mai 2023. Prin urmare, în temeiul tezei finale a textului normativ menționat, hotărârea judecătorească transmisă după expirarea termenului nu va fi luată în considerare.

IV. Criteriile de evaluare și punctajele acordate

a) Capacitatea de analiză și sinteză

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

Hotărârile analizate de comisie relevă o bună capacitate de analiză și sinteză a candidatului, acesta având abilitatea de a surprinde în motivare aspectele relevante pentru soluționarea cauzei și de a le prezenta într-o manieră accesibilă chiar și pentru un cititor fără pregătire juridică.

Sușinerile părților sunt în general sintetizate, prezentate succesiv, într-un mod bine structurat, evitându-se preluarea detaliilor inutile, iar argumentele decurg armonios, ordonat. (hotărârea 1 depusă de candidat, hotărârile 11, 12, 13, 16, 18, 20 selectate de comisie)

Spre exemplu, hotărârea 1 depusă de candidat are o structură pe mai multe niveluri (A, B, C... 1, 2, 3, a), b) etc.), ceea ce facilitează foarte mult înțelegerea ei.

Candidatul procedează la o analiză sistematizată a susținerilor părților prin raportare la normele de drept incidente.

Există însă și situații, care constituie excepția, în care susținerile părților sunt prezentate fără a fi sintetizate, fiind preluate inclusiv textele legale redactate în integralitate de acestea. Spre exemplu, la hotărârile 2, 3 depuse de candidat și hotărârile 1, 2, 3, 15, 17 selectate de comisie, deși există o sistematizare a hotărârii după o anumită structură, se observă că susținerile părților sunt preluate în integralitate în partea expozitivă, fapt ce afectează capacitatea de sinteză.

În unele cazuri (spre exemplu, la hotărârea 3 depusă de candidat, hotărârile 15 și 18 selectate de comisie), pe tot parcursul motivării sunt citate în mod masiv în integralitate texte legale, extrase din jurisprudența CJUE și din legislația unională, ceea ce afectează calitatea lucrărilor sub aspectul capacității de sinteză.

Cu titlu de excepție, uneori se preia utilizarea persoanei I în redarea susținerilor părților: „(...) instanța nu a aplicat legea care prevedea că, în cazul în care **subsemnatul**, reclamant în dosar lipseam”, în timp ce în alte locuri expunerea se face la persoana a III-a - „**A arătat că un alt aspect de nelegalitate este...**”. (hotărârea 19 selectată de comisie)

Așadar, în general se observă preocuparea de a realiza o prelucrare sintetică a istoricului cauzei, a considerentelor instanței a cărei hotărâre se atacă, a criticilor și apărărilor invocate de părțile litigante, aspect relevat de majoritatea hotărârilor analizate, dar există și situații în care dezideratul sintetizării parcursului procesual este afectat, în special în cauzele complexe.

În ceea ce privește capacitatea de analiză, aceasta este, în general, una foarte bună.

Cu toate acestea, în cazul hotărârilor pronunțate în recurs, aceasta este uneori afectată de faptul că din cuprinsul hotărârii nu se poate desprinde obiectul inițial al investiției acesteia. (spre exemplu, hotărârile 1, 2, 3, 4 selectate de comisie)

Astfel, candidatul valorifică dispozițiile art.499 Cpc și preia direct dispozitivul hotărârii atacate și motivele de recurs, cărora le răspunde fără a efectua o minimă introducere în cadrul procesual al litigiului care să faciliteze înțelegerea acesteia. Din acest motiv este dificil de urmărit modul în care candidatul răspunde în mod efectiv criticilor și apărărilor formulate.

b) Coerența în exprimare

Punctaj acordat - 9 puncte

Motivare:

Cu titlu general, se remarcă o reală coerență în exprimare a candidatului, hotărârile fiind redactate într-un stil fluent și inteligibil.

În general, limbajul folosit este unul clar și precis, adecvat din punct de vedere juridic, elevat, însă comprehensibil indiferent de gradul de complexitate a cauzei, aspect de natură să faciliteze o bună înțelegere a problematicii tratate, respectiv a situației de fapt și a instituțiilor juridice aplicabile.

Se remarcă preocuparea pentru asigurarea unei argumentații fluente și convingătoare.

Hotărârile sunt de regulă colaționate, numai cu totul ocazional se identifică mici erori de tehnoredactare, cum este cazul în următoarele exemple: „**Incindeța** cazului fortuit” (hotărârea 2 depusă de candidat); „**a învederat că abaterea constatata si măsură dispusa de către CCR sunt nelegale**”; „**nu se poate reține că încheiere contractelor de mandat**”. (hotărârea 13 selectată de comisie)

De asemenea, cu titlu de excepție se observă lipsa diacriticelor (hotărârea 13 selectată de comisie, hotărârea 1 depusă de candidat - „**a susținut că cele două persoane, impotriva cărora s-a luat măsura trimiterii în judecata**”).

c) Argumentația din punctul de vedere al clarității și logicii

Punctaj acordat - 9 puncte

Motivare:

În general, hotărârile au o structură clară, logică, sunt redactate și coroborate cu textele normative relevante, iar susținerile ambelor părți sunt analizate în mod proporțional.

Aspectul hotărârilor este unul unitar, coerent, argumentele decurgând unele din altele și susținând concluzia pe care se bazează soluția adoptată.

Candidatul poate elabora motive complexe, circumscrise unei argumentații întemeiate pe cunoașterea reglementărilor interne și a dreptului unional, utilizate de o manieră armonioasă în soluționarea litigiului, fiind evidentă, totodată, înțelegerea și respectarea principiilor care guvernează desfășurarea procesului civil.

Sunt utilizate fraze bine structurate, topica fiind aleasă de o manieră potrivită, ceea ce permite înțelegerea facilă a ideilor și argumentelor.

Expunerea se caracterizează prin claritate și cursivitate, fără a fi interpuși idei fără legătură cu chestiunea analizată.

Cursivitatea raționamentului este doar uneori afectată de citarea, în mai multe locuri, în mod masiv, în integralitate, a considerentelor unor decizii CJUE, a unor texte legale, ce puteau fi prezentate sintetic (hotărârile 2, 3 depuse de candidat, hotărârea 15 selectată de comisie) sau de reluarea puțin prea detaliată a elementelor de fapt. (fila 3, hotărârea 18 selectată de comisie)

d) Încuviințarea sau înlăturarea argumentată a cererilor părților prin raportare la probe, principii și reguli de drept

Punctaj acordat - 9 puncte

Motivare:

Hotărârile sunt corespunzător justificate cu argumente de fapt și de lege, soluțiile asupra cererilor părților sunt explicate în mod temeinic și convingător, considerentele permițând o bună înțelegere a argumentelor prezentate de candidat.

În soluționarea problemelor de drept ce au făcut obiectul cauzelor cu care a fost investit, candidatul prezintă într-o manieră clară și logică, fără formulări ambigue, argumentele avute în vedere la pronunțarea soluțiilor, cu trimitere și la jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului, ceea ce face ușor de urmărit raționamentul avut în vedere la pronunțarea hotărârii.

În prezentarea argumentelor, candidatul pornește de la situația de fapt reținută, pe baza probelor analizate în demersul propriu, după care prezintă cadrul legal aplicabil, opinia jurisprudențială, iar în final este formulată concluzia ce fundamentează soluția adoptată.

Motivele de recurs sunt analizate distinct prin raportare la principiile și regulile de drept aplicabile.

Susținerile părților sunt înlăturate argumentat într-un mod extrem de detaliat, temeinic și convingător, cum este cazul în următoarele exemple: „Curtea remarcă și faptul că legiuitorul nu a ales să folosească un adverb de exclusivitate (spre exemplu, „numai,„) anterior redării ipotezelor amintite”. (hotărârea 1 depusă de candidat)

„Contrar susținerilor reclamantei, pe baza principiilor redate mai sus, Curtea reține că, odată stabilit obiectul anticoncurențial, răsturnarea prezumției nu poate avea loc, partea având doar posibilitatea de a obține o cauză de nepedepsire, prin dovedirea unei apărări pe bază de eficiență”; „(...) Curtea constată temeinicia raționamentului Consiliului, în sensul că înțelegerea asupra prețurilor de revânzare la nivel fix sau minim prezintă un grad suficient de nocivitate pentru concurență”). (pagina 9, hotărârea 3 depusă de candidat)

„Într-adevăr, după cum a arătat reclamanta, din coroborarea dispozițiilor art. 53 și 57 din Legea nr. 101/2016, rezultă că regula stabilită de legiuitor este că litigiile privind interpretarea, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractelor de achiziție publică se judecă de instanțele de drept comun, excepția fiind reglementată la art. 57 din Legea nr. 101/2016, în sensul că părțile unui contract de achiziție publică pot alege instanța privată a arbitrajului pentru soluționarea litigiilor. Pe de altă parte însă, contrar celor afirmate de reclamantă, Curtea constată că dispozițiile clauzei3 din HG nr./2018 nu instituie obligativitatea soluționării litigiilor rezultate din contractele de achiziție publică aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice prin arbitraj”. (hotărârea 15 selectată de comisie)

„În fine, argumentul referitor la nelegala citare este lipsit de justete, în condițiile în care, contestatoarea a fost legal citată pentru unicul termen de judecată ce a avut loc în recurs la adresa indicată, anume, după cum rezultă din procesul-verbal existent la fila 40 de la dosarul instanței de recurs”. (hotărârea 16 selectată de comisie)

Inserarea cu caractere italice în cuprinsul motivării a criticilor sintetizate (spre exemplu, în hotărârea 2 depusă de candidat) este de natură a facilita urmărirea raționamentului.

În unele cazuri, argumentele părților sunt încuviințate sau înlăturate mai degrabă implicit, dar nu se creează impresia nesoluționării unor cereri sau a neanalizării unor aspecte invocate (hotărârea 1 depusă de candidat, hotărârile 11, 17, 18, 19, 20 selectate de comisie)

e) argumentarea coerentă și corectă din punctul de vedere al logicii juridice

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

În general, hotărârile respectă structura hotărârii judecătorești, astfel cum aceasta reiese din Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii, Secția pentru judecători nr. 1.113 din 7 octombrie 2021 pentru aprobarea Regulamentului privind evaluarea activității profesionale a judecătorilor.

Candidatul stăpânește și respectă tehnica redactării hotărârilor, în cuprinsul lor prezentându-se procedura derulată, criticile și apărările invocate. Argumentarea este coerentă din perspectiva logicii juridice.

De cele mai multe ori, conținutul hotărârii este bine structurat, argumentele sunt ordonate și decurg armonios, analiza textelor de lege este clară, logică, iar considerentele cuprind raționamente juridice expuse coerent, aplicarea textelor legale la situația de fapt fiind corectă din punct de vedere al logicii juridice.

Candidatul folosește un limbaj juridic adecvat, coerent și dovedește cunoașterea aprofundată a instituțiilor aplicabile în spețele soluționate. Totodată, acesta poate fi caracterizat ca fiind accesibil, raportat la un nivel mediu de înțelegere, ceea ce facilitează parcurgerea argumentelor de fapt și de drept care au determinat adoptarea soluției.

Termenii și noțiunile tehnice de specialitate sunt folosite în mod corect de către candidat, iar stilul de redactare al hotărârilor permite înțelegerea argumentelor care au stat la baza soluțiilor.

Există și hotărâri în care argumentația este succintă, contribuția candidatului fiind mai redusă, în raport cu obiectul cauzei și de folosirea, în unele situații, a unor șabloane de tip copy paste (hotărârile 1, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19, 20 selectate de comisie). Spre exemplu, la hotărârea 1 selectată de comisie, soluția casării cu trimitere este explicitată într-o singură frază, lipsind indicațiile concrete cu privire la aspectele concrete neanalizate de instanța de fond, ca și indicațiile date acesteia și dezlegările: în drept *”Curtea reține că aceasta este situația și în speță, unde analiza instanței de fond reprezintă o reproducere fidelă a apărărilor exprimate de pârâtă prin întâmpinare, tribunalul nefiind preocupat în niciun fel de a trece prin filtrul propriu criticile expuse de reclamantă în cuprinsul acțiunii și de a prezenta motivele care i-au format convingerea și care au condus la respingerea acțiunii.”*

f) Evitarea expunerii și detalierii aspectelor nerelevante în motivare

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

Ca notă generală, se remarcă preocuparea candidatului pentru acuratețea prezentării în cuprinsul hotărârilor a acelor elemente esențiale atât pentru înțelegerea raportului juridic litigios care a generat procesul, cât și pentru identificarea, interpretarea și aplicarea normelor legale

incidente în cauză. Astfel, sistematizarea conținutului permite înțelegerea pretențiilor deduse judecății, a limitelor investiției, a cererilor formulate și a mijloacelor de apărare invocate, a soluțiilor pronunțate în etapele procesuale anterioare.

În motivare sunt însă uneori redate integral texte legale și pasaje de jurisprudență, în mod inutil, fără o sistematizare a acestora, ceea ce încarcă expunerea într-o măsură semnificativă. (spre exemplu, hotărârile 2, 3 depuse de candidat, hotărârea 15 selectată de comisie)

Tot astfel, în motivarea propriu-zisă sunt reluate uneori, în mod inutil, într-o formă prelucrată, susținerile părților (hotărârea 15 selectată de comisie) sau elemente ale stării de fapt (la hotărârea 17 selectată de comisie, care se întinde pe aproximativ o pagină și jumătate, pe jumătate de pagină sunt reluate, în mod inutil, astfel de elemente ale stării de fapt).

g) Redactarea dispozitivului într-o formă clară, concisă, aptă de a fi pusă în executare

Punctaj acordat – 10 puncte

Motivare:

În general, dispozitivul hotărârilor este redactat într-o formă clară, concisă, acesta fiind apt de a fi pus în executare.

h) Analiza și interpretarea probelor administrate

Punctaj acordat - 8 puncte

Motivare:

Marea majoritate a hotărârilor analizate nu necesită o raportare la probe, dat fiind că acestea abordează probleme de drept, iar nu de fapt. (spre exemplu, hotărârile 13, 14, 15, 17, 20 selectate de comisie).

În cazul hotărârilor pronunțate în primă instanță, candidatul procedează la o analiză efectivă a probatoriului administrat, fiind valorificate sau înlăturate argumentat probele administrate. Este analizată relevanța probelor propuse și administrate, rezultă clar care a fost rolul probelor administrate în luarea deciziei și este argumentată expres motivarea neluării în considerare a unor mijloace de probă cerute a fi administrate de către una dintre părți. (hotărârile 1, 2, 8 depuse de candidat)

În general, există o bună corelație între analiza susținerilor părților și probele administrate, care sunt analizate pertinent.

Spre exemplu, în hotărârea 18 selectată de comisie au fost analizate și interpretate motivat înscrisurile aflate la dosarul cauzei: „*Curtea constată că cererea reclamantei din 08.08.2022 nu reprezintă o nouă cerere de plată față de cea inițială, ci o solicitare, o petiție, în sensul ca pârâtul să soluționeze cererea de plată formulată la data de 22.02.2021. Această împrejurare rezultă neechivoc din cuprinsul cererii din 08.08.2022 în cuprinsul căreia s-a solicitat „, aprobarea cererii de plată transmisă Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului nr. din 24.02.2021, ”.* (fila 3)

Hotărârile pronunțate în recurs se raportează în mod corect, atunci când este cazul, la limitele controlului de legalitate impuse de dispozițiile art. 483 alin. (3) și art. 488 Cpc, care nu permit o reanalizare a probatoriului administrat. (spre exemplu, hotărârea 10 depusă de candidat)

- i) Modul în care a fost respectată jurisprudența Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul;**

Punctaj acordat - 8 puncte
Motivare:

Hotărârile evaluate conțin referiri pertinente la jurisprudența relevantă a Curții Constituționale, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, atunci când este cazul. (spre exemplu, hotărârile 1, 2, 3, 8 depuse de candidat)

În multe dintre hotărâri, astfel de trimiteri la jurisprudență nu se regăsesc, acestea nefiind necesare în raport cu gradul mai redus de complexitate al cauzelor (hotărârile 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 selectate de comisie).

- j) respectarea termenelor rezonabile de soluționare a cauzelor și de redactare a hotărârilor.**

Punctaj acordat - 8 puncte
Motivare:

Candidatul a înregistrat întârzieri destul de mari (în medie, 35 de zile în 2019, 31 de zile în 2020, 39 în 2021, 26 de zile în 2022, 31 de zile în 2023), însă pe fondul unui număr mare de hotărâri redactate (215 în 2021, 272 în 2022), situat peste media instanței.

Candidatul a desfășurat activități legate de analiza practicii instanței de control judiciar și practica neunitară, precum și cu privire la întocmirea Buletinului jurisprudenței. În 2023 a exercitat activități specifice unei funcții de conducere.

V. Punctaj total - 85 de puncte

Data: 20.08.2023

**Comisia de evaluare pentru
Secția de contencios administrativ și fiscal**

PREȘEDINTE

Judecător

Prof. Univ. Dr.

WWW.LUMEAJUSTITIERO

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO